

je že odpovedal, ker ve, da drugače ne pride noben kmet več k njemu. Trgovcu bomo povedali, da ne poznamo nobenega pardona, če prihaja »Jutro« k njemu, pa mi ne bomo. Učitelj ve, da imamo moč in vpliv, kateremu se bo moral udati prej ali slej! Z »Jutrom« pa sta popolnoma v sorodu »Kmeti list« in »Domovina«. Tudi glede teh listov velja isto! Iztebiti jih moramo popolnoma!

»Ali jih vidiš!«

Mlad posestnik je potegnil tri liste iz žepa. »So že moji! Zdaj bom samo napisal nanj: Ne sprejemam več!, pa bodo romali nazaj. In če jih bodo še pošiljali, bodo šli takoj rakovo pot v Ljubljano.«

»Tudi če jaz dobim ta teden enega, takoj bo šel nazaj«, je dodal sosed, ki ni skoro nikdar nič govoril, pa je tudi njega nesramnost liberalnih listov razkačila.

»To pa še ni vse, to je šele prvo delo, prvi odgovor na to gnusno blatenje našega voditelja in bogoskrunsko sramotenje Kristusovega trpljenja. Ta odgovor bomo dali mi na deželi. Oni pa, ki so v tesnejši zvezi s tem zločinom, pa prejmejo poseben odgovor. Tega bodo dali naši v mestih. Ta jih bo še hujše zbolelo! O njem vam bom o prvi priliki poročal«

»Zažgimo ta nesramen list«, je zaklical sosed, in fes sa ga sredi sobe sežgali. Zdaj pa gremo nad trgovca in učitelja, liste nam morata izročiti, mi jih sežgemo!»

In res so trije odišli. Kmetje so še ostali v razgovoru kake četrt ure, ko so se oni trije vrnili. Res so prinesli od obeh krvavo »Jutro« in tudi tega so v gostilni zažgali.

In gospodar je rekel:

»Nihče še ni tako peklensko zlobno sramotil slovenskega naroda, našega voditelja in tako bogoskrunsko pisal, kakor »Jutro«. Naš najhujši sovražnik je liberalen časopis in zato v boj proti njemu, v boj do skrajnosti!»

Nar. posl. Franjo Žebot:

Tako lahkomišelnosti Slovenci nismo.

Slovenci smo delavni narod. Urojeno nam je, da ljubimo delo, a mrzimo vsakega, ki ne mara delati. A to pravilo ne velja samo za navadna vsakdanja dela, ampak tembolj velja to tudi za javno delo za narod in državo.

Priznavajo nam vsi, da bi razmere v naši državi že davno bile lepo urejene, ako bi tudi druge stranke imele toliko veselja do dela, kakor ga ima naša Slovenska ljudska stranka. Posebno moram tu povedati odkrito besedo o Radičevcih Hrvatih. Že pri prvih volitvah leta 1920 so Radičevci pokazali, da jim ni za nobeno resno delo. Ljudstvo jih je izvolilo, da bi delali za gospodarski napredek, a ostali so doma. Radi tega so potem Pribečevci ljudje dali s centralistično ustavo tako slab

fundament naši državi, da imamo danes toliko nezadovoljstva. Pašič in Pribečevič sta delala, kar sta hotela. Krivi so tega pred vsem Radičevci, ki so lahkomišelnost ostali doma.

Ko je bil Radič zadnja leta minister, ni storil niti enega koraka za zboljšanje žalostnega gospodarskega položaja našega kmeta in delavca. Bil je zadovoljen, da je sedel v ministrskem mehkem sedežu, da se je vozil z avtomobili. Niti ene stvari ni Radič na bolje uredil. Še jesenskih šolskih počitnic nam ni hotel dovoliti. Lahkomiselno je bilo delo Radičevcev, ko so bili na vladi.

Letos pa je lahkomišelnost Radičevcev in samostojnih demokratov dospela do vrhunca. Nobenega poštenega dela niso dopustili, rogovili so neprestano, razbijali klopi, divjali kot bi bili obsedeni, psovali vse, kar ni bilo z njimi. S tem svojim lahkomišelnim delom so povzročili, da je zavrela kri Črnogorcu Radiču in je potem prišlo do znanega žalostnega dogodka. Vsega je kriva lahkomišelnost Radiča in Pribečeviča, ki sta mislila, da bosta s silo prišla na vlado.

Strašanska lahkomišelnost je bila za Hrvate tudi tedaj, ko so se zapisali znanemu voditelju samostojnih demokratov in orjunašev Pribečeviču. Njemu, ki jih je prej preganjal, kakor divje zverine, ki je dal Radiča zapreti, ki je sovražil Hrvate in katoličane do skrajnosti, so se vdinjali Radičevci s Pucljem vred. Iz tega divjega zakona se je rodilo samo zlo, samo sovraštvo se je gojilo na vse strani. In od tod sedaj te žalostne razmere, kakoršnih še ni bilo. Nas Slovence, ki smo bili zvesti tovariši Hrvatov ves čas od konca vojne, je Radič sramotno zapustil in nas izdal ter nam kot svojim zaveznikom niti »Z Bogom!« ni rekel! Strašno lahkomišelnost je politika Radičeva, posebno v tem, ko je nas Slovence zapustil, a se je zvezal z največjim protivnikom Pribečevičem.

Te dni se je pozvalo Radiča, naj stopi skupno z nami v vlado in naj tudi z dejanji pokaže, kako si on misli preureditev državne uprave in gospodarstva. Ker pa Pribečeviča nihče noče v vlado, radi tega se je dal Radič zapeljati po Pribečeviču, ter zopet odklanja vstop v vlado. To je zopet strašna lahkomišelnost, ki se bo še nad Hrvati bridko maščevala. Sedaj je bila prilika, da bi Hrvati lahko dosegli, kar v glavnem hočejo, ali Radičevci so tako zaslepljeni, da ne vidijo nič, ne slišijo nič, ampak samo drviijo čez drn in strn s strastnim Pribečevičem.

Tako lahkomišelnosti pa mi Slovenci nismo. Mi vemo, da nas, državo in vse narode v naši državi in Evropi sploh more rešiti propada, posebno gospodarskega, samo delo, mir ter zopet mir. Sovraštvo in nemir, ki ga pridigujeta in širita Radič in Pribečevič, nas zna samo pripeljati do — nove krvave vojne in do še hujšega gorja. Namesto krščanskega bratoljubja in mira pa trosijo Radičevci

in samostojni demokrati zgago, svažo, sovraštvo in nemir. To je lahkomišelnost, ki jo mora obsojati vsak razsoden človek.

Slovenci, na to pot mi ne gremo!

V NAŠI DRŽAVI.

Vlada odstopila. Ker je opozicija neprestano lagala, da sedanja vlada noče sporazuma s Hrvati, je vlada to njeno laž razkrinkala na ta način, da je odstopila. Vsi štirje klubi, naš, radikalni, demokratski in muslimanski, so sklenili, naj se na ta način Hrvatom zopet ponudi bratska roka.

Sestavljanje nove vlade. Najpreje je bil poklican na dvor Aca Stanojevič ter je dobil naročilo, da naj stopi v stik z Radičem. Radič pa ga je kratkomalo odklonil. — Kralj je šel še dalje in je tedaj naročil Radiču samemu, naj pride k njemu, če more. Radič ni šel, pač pa je poslal Pribečeviča. Pribečevič je naredil to velikansko škodo Hrvatom, ki se jim morda nikdar več ne povrne ta prilika: odklonil je za Radiča predsedstvo vlade. — Kralj se je nato posvetoval z vsemi voditelji strank v soboto pozno v noč. Razglasilo se je, da je prišla stara vlada. Toda v ne, deljo še ni bila vlada sestavljena.

Radič in tovariši ozdravili. Te dni so ranjeni Radič in tovariši zapustili bolnico in odšli v Zagreb.

Vsi za avtonomijo! Stalna zahteva SLS postaja vedno bolj zahteva cele države: Posamezne pokrajine naj dobijo avtonomijo. Ako bi Hrvate že preje srečala pamet in bi držali z nami, ne bi jim danes bilo treba žalovati.

Radič zoper Slovenijo! Radičev srd se ne obrača le zoper Srbe, ampak še posebej zoper Slovence. Pravi, da smo Slovenci le Hrvatje-kajkavci, da Slovenija sama ne sme dobiti avtonomije, ampak mora spadati pod — Zagreb! On hoče, da bi bila naša država organizirana tako kot Avstro-Ogrska, ki je imela tudi dva dela: Avstrijo in Ogrsko. Naša država naj bi imela tudi dva dela: Srbijo in Hrvasko. Če Radič misli, da bomo Slovenci na take njegove zahteve pristali, se pa jako moti. Znova se kaže, kaki hlapci so radičevci v Sloveniji, ko morajo podpirati tako protislovensko politiko.

V DRUGIH DRŽAVAH.

V Grčiji nered! V Grčiji vlada velik nered. Komunisti štrajkajo, vojska se upira, Venizelos je sestavil novo vlado, razpustil narodno skupščino. Zarote enih vlastiljnih proti drugim so na dnevnem redu.

V Rumuniji red! V Rumuniji se je razburjenost poleгла. Država je dobila zunanje posojilo in sedaj se bo v redu delovalo. Karl bo dal mir, ker je njegov zakon ločen.

Avstrija in Italija sta se vsled hude kritike dr. Seipla nekaj časa grdo

gledali. Sedaj so se odnosi med obema državama zopet uredili.

V Nemčiji vlada sestavljena. Končno se je posrečilo Müllerju sestaviti vlado. V vladi je tudi eden od centra. Vlada je le prehodnega značaja.

V severnih državah Evrope vedno bolj obsojajo Italijo, ki je s svojim neumestnim poletom na sev. tečaj uničila življenje najboljših letalcev. Sovražstvo proti Italiji je vsesplošno. Mussolini je dosegel ravno nasprotni uspeh, kakor ga je nameraval.

Rusijo kritizirajo in ji dokazujejo, da s svojim boljševizmom ni na pravi poti. Najbolj ji čitajo, da je v boju zoper Cerkev združila ljudi, katere zdaj namenoma pušča v neomiki.

Mehika ima novega predsednika. Pri volitvi predsednika je divjak Calles propadel. Izvoljen je general Obregon. »Jutro« se tolaži, da je tudi ta general nepopustljiv napram katoličanom, ki naj se nikar ne vesele, ko je Calles propadel.

Predsednik Združenih držav Sev. Amerike — katoličan? Schmidt — katoličan — ima največ upanja, da postane predsednik Združenih držav Severne Amerike. Bog daj!

Lažnjiv prerok.

Nauki in opomini našega Gospoda imajo veljavo za vse čase. Posebno opomin radi lažnjivih prerokov je kakor nalašč za naš čas. Koliko je danes takih krivih prerokov, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, ki se delajo nedolžne, ki obljubujejo celo srečo, a so v resnici grabljivi volkovi, ki prinašajo le nesrečo. Taki lažnjivi preroki so tudi razna mnenja, ki jih skušajo nekateri spraviti med ljudi. Eno takih mnenj, ki ga lahko velikokrat slišite, je: »Kaj nam je vere treba! Tudi brez vere človek lahko pošteno in srečno živi.«

Na videz so to še precej nedolžne besede, a v resnici so pa velik kriv prerok. Zakaj pa to izbegavanje veri, zakaj to, četudi prikrito prizadevanje odstraniti vero? Ali vera tam, kjer se je oklepajo res s srcem, ne rodi toliko lepih sadov, ali ne rodi lepega in poštenega življenja, kakor nobena druga ustanova ne, ali ne rodi sreče in zadovoljnosti? Zakaj torej ta upor proti njej? Ali more kdo upravičeno oporekati veri iz razloga, da je vera proti pameti, proti znanosti? Lord of Ripon je bil vzgojen v krivi veri. Pozneje je še tudi to izgubil in je postal eden najzagriženejših nasprotnikov vere, posebno katoliške. Ker so prostozidarji poznali to njegovo nasprotstvo do katoliške Cerkve, so mu poverili nalogo, da v večjem spisu dokaže neresničnost katoliške vere. Ripon se vrže z vsem ognjem na proučevanje katoliške vere, proučuje njene nauke in cerkveno zgodovino in posledica tega je bila, da se prikaže nekega dne v oratorijanskem samostanu in prosi, da ga sprejmejo v —

katoliško Cerkev. In kakor temu, tako se je zgodilo še mnogim drugim, ki so vestno in odkrito iskali resnico — postali so globoko verni katoličani. Pamet, znanost torej ne nasprotujeta veri. Zakaj potem odpor proti njej? Najgloblji vzrok zato je tako dobro označil pisatelj Rousseau (Rusó), ki je rekel nekemu sorodniku: »Moj sin, ohrani svojo dušo vedno v takem stanu, da se ti ne bo treba bati Boga, in nikdar ne boš dvomil, da je Bog.« Da, če se človek tako upira veri, če išče tako hlastno razlogov, s katerimi bi ovrget vero, je pač navadno vzrok ta, ker zaradi svojega življenja ne bi rad imel nad seboj Boga, sodnika, ne bi rad imel večnosti, ne bi rad imel pekla. To misel izraža že poganski pisatelj, ki pravi: »Kdo more prenašati nad seboj jarem večnega gospoda, ki nič ne pozabi, katerega se mora bati človek noč in dan.« Če torej gre glavna vojska zoper vero za tem, da bi se človek iznebil gospoda in sodnika nad seboj, če gre glavna vojska zoper vero za tem, da bi bil človek prost, da bi bila prosta vsa njegova nagnenja, da bi bile proste vse njegove strasti, je pač menda jasno, da ne more biti nevera, da ne more biti brezbriznost do vere dovolj trdna podlaga za pošteno in srečno življenje.

To kaže bolj kot vsako modrovanje vsakdanja izkušnja. Dne 12. februarja 1894 je vrgel 22letni Emil Henry v neki kavarni v Parizu bombo, s katero je 20 ljudi deloma ubil, deloma pohabil za vse življenje. V ječi je v svojo obrambo zapisal to-le: »Po mojem prepričanju nisem storil nič hudega. Današnja znanost je dokazala, da je domneva o Bogu lažnjiva. Če pa Boga ni, potem tudi ni gospodarja in sodnika nad menoj in jaz smem storiti vse, kar hočem.« Iz teh besed je tako razviden usodni vpliv, ki ga ima nevera na življenje. In koliko je takih slučajev! Na Francoskem so vrgli verouk iz šol in rekli, da bodo brez vere vzgajali še boljše ljudi, kakor so bili poprej. A uspeh? Po vsej Franciji, ki velja za najbolj omikano državo, so se tako začeli množiti zločini mladoletnih, da so morali celo navdušeni privrženci svobodne šole priznati svoj neuspeh. Ali drug pojav: Leta 1900 je bilo v Evropi povprečno 22.000 samo umorov, leta 1927 pa že 50.000. Če so resnične besede, ki jih je o tem žalostnem pojavu zapisal dr. Masaryk: »Tam je nagnenje k samoumoru največje, kjer je največ brezverske polovičarske izobrazbe«, je razvidno, kako so sadovi nevere in verske brezbriznosti od leta do leta žalostnejši. Isto vidimo pri zakonih, pri družinah, kako lepo, srečno družinsko življenje vedno huje razpada. Na Dunaju n. pr. je bilo sklenjenih pred vojno na leto 254 necerkvenih zakonov, leta 1927 pa že 2640. Zato pa tudi vidimo, da je šlo istega leta narazen že 1824 zakonov. Žalostno dejstvo, posebno če še pomislimo, kakšna mora biti v takih družinah vzgoja otrok. Res kriv prerok! Člo-

vek misli najti srečo, če se otrese vere, a najde le nesrečo! Kako se tukaj izpolnjujejo besede Kristusove: »Iz njih sadu jih bote spoznali.«

Varujmo se torej tega lažnjivega preroka! Ni drugega temelja za pravo in srečno življenje, kakor Kristus — kakor vera Kristusova. Kdor ta temelj zavrže, razbije srečo svojega življenja!

Dan dobrega tiska. V Španiji obhajajo vsako leto praznik sv. apostola Petra in Pavla kot »dan dobrega tiska«, ko skušajo z molitvijo, s propagando in z zbirkami povzdigniti krščanski tisk. Zbirka je dala letos čez poldrugi milijon dinarjev. Verni Španci si prizadevajo, da bi se te njihove navade poprijeli katoličani po vsem svetu. Bi bilo res dobro in umestno!

Jubilej kapucinskega reda. Letos poteče 400 let, odkar je ustanovil Matej Bassi kapucinski red, ki je tudi med našim ljudstvom zelo znan in priljubljen in ki je imel posebno veliko zaslug, da se je po žalostni protestantski dobi med našim narodom zopet dvignilo katoliško prepričanje in krščansko življenje. Letos šteje ta red 513 samostanov in 395 manjših naselbin ter ima 4.494 mašnikov, 1.772 klerikov, ki se pripravljajo na mašništvo in 2.931 bratov. Kapucini imajo tudi svoj tretji red med svetom, ki šteje 1.141.450 udov.

Pomembna desetletnica. 29. maja t. l. je bilo deset let, kar je bil poslan na Poljsko kot papežev zastopnik Ahiles Ratti, sedanji papež Pij XI. Bil je prvi zunanji zastopnik, ki je prišel na Poljsko, kjer se je tedaj snovala samostojna država in je papežev poslanik imel veliko zaslug, da so Poljaki svoje težnje lahko uresničili. Veliko je tudi pripomogel, da so se povoljno uredile cerkvene in verske razmere na Poljskem. Med svojim bivanjem med Poljaki se je navzel papež Pij XI. tudi svoje velike ljubezni do Rusov in splon do krščanskega Vzhoda.

Skrb za duhovniški naraščaj. Na Holandskem, kjer so nam katoličanom sploh lahko za vzgled, se je od 1220 župnij zavezalo 720 župnij, da hočejo oskrbeti po enega bogoslovca pri njegovem študiju. Izbrati hočejo v svoji župniji revnega, pa zadosti nadarjenega in pobožnega dečka, ga poslati v šole in skrbeti zanj tako dolgo, da doseže svoj duhovniški poklic.

Največji zvon na svetu imajo pač v mestu Passau na Bavarskem. Blagoslovljen je bil pretečeni teden ob ogromni udeležbi ljudstva.

Tudi uspeh. Odkar je angleški list »Daily Express« začel priobčevati grozovitosti v Mehiki, je število njegovih naročnikov naraslo za 65.000.

Pevski zbor! Ali že imate Pevčevo pesmarico? V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška in Aleksandrova cesta, jih dobite. Vsak snopič po Din 10.—